

ensstemmelse med det System, som er udtrykt i Forbundspagten, sondres der mellem retslige og andre, mere politiske Tvistigheder. De førstnævnte skal henvises til Afgørelse ved den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje; de mere politiske Tvistigheder skal derimod først forelægges de ved Konventionerne af 27. Juni 1924 oprettede Forligsnævn og, hvis denne Behandling ikke fører til noget Resultat, afgøres med bindende Virkning af den ældre, saakaldte permanente Voldgiftsdomstol i Haag, saaledes at Afgørelsen i disse Tilfælde skal finde Sted efter Grundsætningerne for Ret og Billighed.

I øvrigt kan jeg angaaende Enkeltheder henvisse de ærede Medlemmer til selve Konventionernes Tekst og de Bemærkninger, som særlig er knyttet til Forslaget om den dansk-svenske Voldgiftskonvention. Deri er ogsaa gjort Rede for de ubetydelige Forskelle, som findes mellem de 3 Konventioner.

Jeg mener, man bør glæde sig over Afslutningen af disse Konventioner, ikke blot ud fra det Synspunkt, at de udgør et Led i Bestræbelserne for at fremme den mellemfolkelige Retsudvikling i det hele taget. Man bør ogsaa deri kunne finde et Udtryk for, at de nordiske Lande i deres indbyrdes Forhold ønsker at se Retstanken sat til Højbords og betragter Krig som et utilladeligt Middel til at gøre modstridende Interesser gældende. Med disse Konventioner har de nordiske Landes Regeringer givet hinanden et nyt Bevis paa deres Ønsker om at leve i Forstaaelse og fredelig Udvikling. Men ved Siden heraf ser jeg i Afslutningen af disse Konventioner tillige et Vidnesbyrd om disse Regeringers Ønske om, saa vidt det staar til dem, at bidrage til Fremme af den mellemfolkelige Retsudvikling. Disses Landes hidtidige Virksomhed paa dette Omraade har nydt Anerkendelse og givet dem en fremskreden Stilling, der forpligter. Hvis de nordiske Lande ikke i deres indbyrdes Forhold ansaa det for muligt at lade alle opstaaende Tvistigheder afgøre ad fredelig Vej, kunde de heller ikke indenfor Folkeforbundet fortsætte deres Bestræbelser for at tilvejebringe en altomfattende Løsning af lignende Karakter. Det er ikke mindst af den Grund, at jeg mener, at de nu afsluttede

Overenskomster har en særlig Mission. Forbundspagten System, saaledes som det nu er beskaffent, gaar jo ikke meget vidt i Retning af at paalægge Staterne en Pligt til tvungen Voldgift, og Genèveprotokollen af 1924, der virkelig betegner et afgørende Fremskridt i dette Spørgsmaal, kunde som bekendt ikke føres ud i Livet. Det var derfor, at Forbundsforsamlingen i 1925 saa sig foranlediget til at henskyde den videre Udvikling til de enkelte Staters Initiativ. Jeg mener, at det ogsaa er den rette Vej fremefter; den sunde Udvikling kan her som paa andre Omraader formentlig bedst foregaa sporadisk. Skulde man forcere den almindelige internationale Løsning paa et Tidspunkt, da Udviklingen i de store Lande endnu paa mange Hold møder Betæneligheder og Modstand, vilde Resultatet blive saa spækket med Forbehold og Indskrænkninger, at det langt snarere vilde bidrage til at hemme Fremskridtet end til at fremme det. Giver man derimod Udviklingen frit Spillerum der, hvor den formaar at trænge igennem, saa løser man de bundne Kræfter, der til sidst kan samle sig i den store Strøm, der kan føre til den altomfattende Løsning paa internationalt Grundlag. Ved denne Form for Udvikling vil ogsaa de mindre Landes Bestræbelser bedre kunne gøre sig gældende, ja, den giver netop disse Lande en ganske særlig Mulighed og derved ogsaa en særlig Opgave til at bidrage til denne Udviklings Fremme. Derfor betegner de afsluttede Overenskomster, hvor betydningsfulde de end maatte være for Forholdet mellem de nordiske Lande indbyrdes, dog paa ingen Maade det endelige Maal. De er et Led i en stor Bevægelse, som for at lykkes maa gribe om sig i langt videre Kredse og til sidst føre til den omfattende internationale Løsning i Tilknytning til Folkeforbundet.

Med disse Bemærkninger har jeg den Ære at anbefale de tre fremlagte Forslag til Rigsdagsbeslutning til dette høje Tings Velvillie.

Hans Nielsen: Efter den Tale, som Udenrigsministeren nu har holdt, kan jeg fatte mig i stor Korthed. Da jeg i et og alt billigere de Udtalelser, han fremsatte, og da hans Udtalelser vedrørende selve Forslagene var saa klare og udførlige, er der ikke nogen